

Erfgoed
Gelderland

VERHAAL VAN GELDERLAND

Werkplan 2023

Stichting Erfgoed Gelderland

Inhoud

1. Inleiding Erfgoed Gelderland	3
2. Programma's 2023	4
3. Uitwerking van de programma's en dienstverlening.....	5
a. Verhaal van Gelderland	5
b. Erfgoedparticipatie.....	6
c. Structurele dienstverlening	7
4. Risico's.....	8
5. Begroting 2023	9
Bijlagen.....	10
Bijlage 1: Overzicht diensten en projecten	10
Bijlage 2: Verhaal van Gelderland – Museum 2023	17
Bijlage 3: Publieksarcheologie	23
Bijlage 4: Leerstoel Gelderse Geschiedenis	24
Bijlage 5: Jaaragenda 2023	25

1. Inleiding Erfgoed Gelderland

Stichting Erfgoed Gelderland voert voor de provincie Gelderland ondersteunende taken uit ten behoeve van de Gelderse erfgoedsector. Dat zijn met name musea en historische verenigingen en daarnaast uiteenlopende organisaties als monumentenorganisaties, archieven, bibliotheken en organisaties op het gebied van immaterieel erfgoed.

Stichting Erfgoed Gelderland is tevens het bureau van de coöperatie Erfgoed Gelderland met 250 leden. De leden maken gebruik van de kennis die bij de medewerkers van de stichting aanwezig is. Daarnaast ondersteunen de medewerkers de leden met hun gezamenlijke doelen op het gebied van lobby, belangenbehartiging en het in stand houden van het netwerk. Samenwerken is een belangrijk instrument om het erfgoedveld als één groep met overeenkomstige belangen te positioneren.

De provincie Gelderland, belangrijkste subsidient van de stichting Erfgoed Gelderland, maakt gebruik van de door Erfgoed Gelderland gehanteerde criteria voor lidmaatschap van de coöperatie. De provincie beschouwt de leden van de coöperatie als dé relevante vertegenwoordigers van het Gelderse erfgoedveld. De medewerkers van de stichting behartigen de belangen van de leden van de coöperatie in en buiten de provincie Gelderland.

Missie

Erfgoed biedt inspiratie en troost, maakt verbanden met anderen en de omgeving invoelbaar, reikt alternatieven aan en geeft inzicht en houvast in een snel veranderende wereld. Een krachtige erfgoedsector verrijkt de levens van mensen.

Visie

Stichting Erfgoed Gelderland ondersteunt de erfgoedsector in Gelderland bij het duurzaam beheren van collecties en het vertellen van verhalen over erfgoed. We willen de onderlinge samenwerking stimuleren en bijdragen aan een duurzame, diverse en inclusieve erfgoedsector die aansluit bij de actualiteit en voorbereid is op de toekomst. 'Samen verleden toekomst geven'.

Erfgoed Gelderland volgens de Code Governance Cultuur, de Ethische Code voor Musea, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. Wij volgen richtlijnen voor collectiebeheer die worden gesteld in de LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten) en vanuit de Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

September 2022

Marc Wingens, algemeen directeur

Liesbeth Tonckens, directeur bedrijfsvoering

2. Programma's 2023

Erfgoed Gelderland heeft voor 2023 een werkplan opgesteld dat nauw aansluit bij de provinciale Uitgangspuntennotitie uit 2020 en de Bijlagen bij de uitgangspuntennotitie van voorjaar 2021. Daarnaast hangt het werkplan samen met de werkambitie van CultuurOost en Rijnbrink, Gelderse partners waarmee wij onze structurele band intensiveren. Binnen deze samenwerking is het speerpunt van Erfgoed Gelderland: het versterken van de Gelderse identiteit door Verhaal van Gelderland.

Waar Verhaal van Gelderland het overkoepelde thema is voor deze hele beleidsperiode, krijgt erfgoedparticipatie in 2023 ook volop aandacht. Er wordt hiermee voortgebouwd op de activiteiten van de afgelopen jaren. De twee programma's (speerpunten) zijn daarmee:

1. Verhaal van Gelderland
2. Erfgoedparticipatie (vrijwilligers)

Naast de programma's biedt Erfgoed Gelderland al jaren structureel diensten aan ten behoeve van de kwaliteit en professionaliteit van het Gelderse erfgoedveld. Het is vaak maatwerk, maar sluit altijd nauw aan op de kennis van de medewerkers. Bovendien kan dit maatwerk omgezet worden in een project waar meerdere organisaties profijt van hebben.

Met de programma's en dienstverlening wordt aan drie doelen gewerkt: kennisontwikkeling, zichtbaarheid vergroten en verbindingen versterken.

Digitalisering is belangrijk bij veel activiteiten van Erfgoed Gelderland. Wij vertellen digitaal een samenhangend Verhaal van Gelderland en bieden context aan de erfgoedorganisaties en aan de eindgebruikers. We willen gedigitaliseerd erfgoed maatschappelijk laten renderen; erfgoed toegankelijk maken voor iedereen; mensen in staat stellen om kennis te nemen van de cultuur en geschiedenis van hun directe leefomgeving. De digitalisering van het bestaande erfgoed heeft structurele aandacht van Erfgoed Gelderland en is voorwaardenscheppend voor het realiseren van de programma's en dienstverlening.

Intensieve en integrale samenwerking van provinciale ondersteuningsinstellingen

Rijnbrink, Erfgoed Gelderland en Cultuur Oost werken al geruime tijd op meerdere vlakken samen. Een samenwerking die goed bevalt en waarmee we de impact van ons werk vergroten. Daarom hebben wij besloten om de samenwerking verder uit te bouwen en te intensiveren. Zowel op inhoud als op relatie.

Vanuit de overlap tussen onze belangen en werkzaamheden, verstevigen en breiden we de samenwerking uit. Wederzijds vertrouwen is hierin de sleutel. Al werkend, verkennen we steeds verder de grenzen en vergroten we stapsgewijs de samenwerking. Thema's waarop we in de komende periode samenwerken: gecombineerde instellingen, jongeren, deskundigheid en scholing, cultuurpunten, inclusie en diversiteit, verenigingen, vrijwilligers en amateurs, beleid gemeenten/regioplannen, onderzoek en het verhaal van Gelderland. Ook naar buiten gaan wij zichtbaarder gezamenlijk optreden.

Naast deze samenwerking kijken we ook naar andere interessante en relevante partners om mee op te trekken. Samenwerking met de Gelderse Sportfederatie en de Leefbaarheidsalliantie (Zorgbelang, Spectrum en de Plattelandsjongeren) wordt verkend. Zo streven we in gezamenlijkheid grotere impact van onze individuele krachten na.

3. Uitwerking van de programma's en dienstverlening

De twee programma's en de doorlopende dienstverlening worden hieronder uitgewerkt in concrete projecten. Het genoemde aantal uren achter de projecten is een raming op basis van de ervaring in voorgaande jaren. Voor een aantal projecten wordt alleen de procesbegeleiding vanuit de provinciale subsidie gedaan. De uitvoerende taken door een freelancer uitgevoerd, staan niet in dit overzicht vermeld (WO2GLD, Burgerschap en Vrijheid, Gelderse Bloem en Romeinse Limes).

Een iets uitgebreidere beschrijving van de projecten is te vinden in bijlage 1.

a. Verhaal van Gelderland

De publicatie Verhaal van Gelderland is op 10 november 2022 gepresenteerd. De activiteiten van Erfgoed Gelderland zijn erop gericht om zo veel mogelijk erfgoedorganisaties te stimuleren en te ondersteunen bij het samen vertellen van dit grote verhaal van deze provincie. Dit zal indirect zijn weerslag hebben op de door inwoners en toeristen ervaren identiteit van het gebied.

Samen het Verhaal van Gelderland aantrekkelijk vertellen

De Gelderse Museumdag (trekken van gezinnen met kinderen op één dag in het jaar, vanaf 2006) groeide uit tot Ieders Museum, waarbij de nadruk kwam te liggen op divers en inclusief museumbezoek (2017-2021). Sinds 2022 is de uitvoering van Ieders Museum gericht op het Verhaal van Gelderland. De naam die vanaf nu gebruikt wordt is: **Verhaal van Gelderland-museum**. Doel is daarbij om aan het brede publiek te tonen hoe alle publiekstoegankelijke erfgoedorganisaties samen het verhaal van Gelderland vertellen. Hiervoor is eerst nodig dat de erfgoedorganisaties samen werken aan dit gemeenschappelijke verhaal. Dit wordt gedaan door te inventariseren welke thema's en verhalen bij elke locatie horen, te ondersteunen in het optimaal uitdragen van deze verhalen, de locaties met gelijke thema's te verbinden en de grote lijnen gezamenlijk te promoten. De kwaliteit van de verhalen hangt samen met de kwaliteit van de collecties en de mate waarop de collecties digitaal toegankelijk zijn. De doelen kennis, verbinden en zichtbaarheid komen optimaal samen in Verhaal van Gelderland.

Het resultaat zal zijn dat bezoekers het hele jaar door de Gelderse verhalen kunnen beleven op meerdere locaties. En dat één maal per jaar alles samenkomt in een weekend waar op één locatie de Gelderse geschiedenis en identiteit te beleven is: Verhaal van Gelderland - festival.

In bijlage 2 is het projectplan van Verhaal van Gelderland-museum te vinden.

Alle deelprojecten die vallen onder het programma Verhaal van Gelderland staan ten dienste aan de kwaliteit waarmee samen met alle erfgoedorganisaties dit verhaal verteld wordt.

Projecten en diensten binnen programma	Doel	ureninvestering
Verhaal van Gelderland		
Collectie Gelderland	Kennis	2209
Beheer en behoud objecten	Kennis	375
Geschiedenis en Oral History	Kennis	535
Leerstoel Gelderse Geschiedenis mijnGelderland	Kennis	0 (uren extern Dolly Verhoeven)
Erfgoedfestival	Zichtbaarheid	1054
Webredactie publiekswbsites	Zichtbaarheid	400
Verhaal van Gelderland-Museum (bijlage 2)	Zichtbaarheid	500
Presentaties musea versterken	Zichtbaarheid	1024
Erfgoededucatie (Reizen in de Tijd)	Zichtbaarheid	500
Versterking Herinnering WO2 Gelderland	Verbinden	569
	Verbinden	80
TOTAAL Verhaal van Gelderland		7.246

b. Erfgoedparticipatie

Afgelopen jaren is intensief samengewerkt op het gebied van erfgoedparticipatie met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de collega-erfgoedhuizen in de andere provincies. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van de ondersteuning en projecten binnen Gelderland. Er is kennis gedeeld en er zijn relevante gemeenschappelijke tools ontwikkeld. De samenwerking wordt ook in 2023 gecontinueerd.

Erfgoed is relevant voor iedereen

Samenwerken is het sleutelwoord voor erfgoedparticipatie, het verbindt vele kleine organisaties in een groter geheel waardoor iedereen merkt dat wat zij doen met en voor het erfgoed relevantie heeft voor het bewaren van het verleden, het begrijpen van het heden en de plannen voor de toekomst. Vanuit Erfgoed Gelderland worden de verbindingen gelegd en het proces gestimuleerd. Erfgoedparticipatie kan alleen succesvol zijn als alle betrokkenen zich gezien en gehoord voelen. Aan dat proces dragen wij bij, vanuit onze kennis over de inhoud van de thema's.

Projecten binnen het programma	Doel	ureninvestering
Erfgoedparticipatie		
Diversiteit en Slavernijverleden	Kennis	161
Publieksarcheologie (1)	Zichtbaarheid	1214
Gelderse Roos	Zichtbaarheid	175
Samenwerken HBO / WO	Verbinden	160
Erfgoed en Jongeren (2)	Verbinden	100
Burgerschap en Vrijheid (3)	Verbinden	100
Gelderse Bloem	Verbinden	100
Romeinse Limes Nederland (1)	Verbinden	50
Erfgoedvrijwilligers / Regio is Groei	Verbinden	468
TOTAAL erfgoedparticipatie		2.528

- 1) Publieksarcheologie heeft ook betrekking op de Limes; de uren genoemd voor de Limes betreffen alleen de landelijke samenwerkingsstructuur.

- 2) Voor Erfgoed en Jongeren wordt samengewerkt met Cultuur Oost; samen willen wij jongeren meer bij kunst, cultuur en erfgoed betrekken
- 3) Burgerschap en Vrijheid: het aantal interne uren is gering; er is een zzp'er aangetrokken als coördinator van het project. Dit project is een samenwerking met Rijnbrink en de HAN Hogeschool.

c. Structurele dienstverlening

Naast de twee inhoudelijke programma's voert Erfgoed Gelderland structurele taken uit met als doel de ondersteuning en professionalisering van het Gelderse erfgoedveld.

Erfgoed Gelderland is een betrouwbare partner met kennis van zaken

Erfgoed Gelderland speelt al sinds 1957 een verbindende rol in het Gelderse erfgoedveld. Het onderhouden van het netwerk, het geven van advies op maat en het maken en verspreiden van nieuwsbrieven draagt bij aan het vertrouwen dat de organisatie al jaren krijgt vanuit de erfgoedorganisaties. De groei van de coöperatie Erfgoed Gelderland naar 250 leden (zomer 2022) toont aan dat er in het werkveld behoefte is aan een organisatie die zorgt voor samenhang en verbinding. Het kantoor van de stichting treedt op als het bureau van de coöperatie. De structurele dienstverlening is voorwaardenscheppend voor het realiseren van de programma's Verhaal van Gelderland en Erfgoedparticipatie.

Structurele taak Erfgoed Gelderland	Doel	ureninvestering
Individuele advisering	Kennis	2017
Scholing ontwikkelen en organiseren (1)	Kennis	760
Landelijk netwerk	Kennis	550
Communicatie	Zichtbaarheid	1925
Teamoverleg	Verbinden	1600
Netwerk Gelders erfgoedveld	Verbinden	375
Netwerk provinciale partners	Verbinden	385
Stimuleren nieuwe verbindingen (innovatie)	Verbinden	656
Management en bestuur	Interne organisatie	1285
Financiën	Interne organisatie	1033
Secretariaat	Interne organisatie	1064
ICT & veiligheid	Interne organisatie	100
TOTAAL structurele taak		11.750

- 1) Voor scholing wordt zowel samengewerkt met CultuurOost en Rijnbrink, als met de landelijke erfgoedhuizen en de Erfgoed Academie (e-learning aanbod). De samenwerking bevordert de kwaliteit van het aanbod, de trainingen zelf blijven kleinschalig en binnen Gelderland.

4. Risico's

Hieronder zijn een aantal realistische risico's beschreven die de uitvoering van bovenbeschreven plannen zouden kunnen beïnvloeden.

1. Provincie

Het weerstandsvermogen van de stichting is door de provincie is gemaximeerd op 10% van de boekjaarsubsidie (egaliseringsreserve). Dit is onvoldoende om grotere tegenslagen op te vangen. Uit opbrengsten derden (niet-provinciale opdrachten) wordt een extra algemene reserve opgebouwd, om risico's beter te kunnen ondervangen.

Actiepunt: opdrachten van derden uitvoeren om daarmee de algemene reserve te verhogen.

2. Medewerkers

De organisatie werkt met een team van erfgoed specialisten. Door langdurige ziekte, vertrek van medewerkers of het weglekken van kennis naar freelancers kan de advieskwaliteit en toegevoegde waarde voor het Gelderse erfgoedveld minder duidelijk worden en het imago verslechteren. Innovatie, organisatieontwikkeling en motivatie van medewerkers verdienen speciale aandacht t.b.v. de continuïteit van de organisatie.

Actiepunt: blijvend aandacht voor innovatie, organisatieontwikkeling en motivatie van medewerkers.

3. Wet-en regelgeving

Als gevolg van onduidelijkheid over of onbekendheid met (wijzigingen in fiscale en Europese) regelgeving in de culturele sector, bestaat de kans dat achteraf naheffingen en boetes opgelegd worden.

Actiepunt: Blijvende alertheid rondom wet- en regelgeving die betrekking heeft op de eigen organisatie.

4. Afhankelijkheid ICT-bedrijven

Een aantal belangrijke diensten van Erfgoed Gelderland loopt via websites waarvoor we nauw samenwerken met ICT-bedrijven. Voor de ontwikkeling en voortgang van deze diensten zijn wij afhankelijk van hun dienstverlening, een kennis- of personeelstekort bij deze ICT-bedrijven, is van invloed op de output van Erfgoed Gelderland.

Actiepunt: in gesprek blijven met deze bedrijven en zorgen voor voldoende kennis over deze markt en welke andere partijen in deze markt opereren.

5. Begroting 2023

STICHTING ERFGOED GELDERLAND	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
BATEN			
Subsidie Provincie: exploitatie	966.350	980.844	1.019.140
Subsidie Provincie: Ieders Museum/Museumdag	141.262	143.381	148.979
Subsidie Provincie: Publieksarcheologie	81.874	83.102	86.347
Subsidie Provincie: Leerstoel	51.350	52.120	54.155
Opdrachten Provincie	371.765		
Projecten Stichting	363.346		
Dienstverlening Coöperatie (1)		40.000	25.000
Dekkingsbijdrage uren project (2)		215.500	169.300
Inkomsten overige projecten (3)		27.247	31.013
TOTAAL BATEN	€ 1.975.947	€ 1.542.194	€ 1.533.934
LASTEN			
Personeelskosten	1.290.802	1.087.641	1.071.500
Huisvestingskosten	92.118	97.000	95.000
ICT-kosten	23.062	31.500	34.000
Communicatie en netwerken	14.522	20.000	20.000
Organisatiekosten	24.975	24.450	28.700
Dekkingsbijdrage projecten	-494.234		
Directe projectkosten (4)	700.468	278.603	284.734
Directe projectkosten Stichting	338.647		
Financiële baten en lasten	3.116	3.000	
TOTAAL LASTEN	€ 1.993.476	€ 1.542.194	€ 1.533.934

5.1 Toelichting op de begroting

- 1) Financiële- en ledenadministratie ten behoeve van de coöperatie Erfgoed Gelderland. In de begroting van 2022 was dit bedrag €15.000 hoger ten gevolge van het boekproject Verhaal van Gelderland.
- 2) Uren van medewerkers die doorbelast kunnen worden aan projecten. Dit betreft al vastgestelde projecten met overeenkomsten.
- 3) Nog in te verdienen bedrag aan externe projecten en opdrachten. De ervaring van de afgelopen tien jaar is dat er jaarlijks meerdere projecten op redelijk korte termijn bij Erfgoed Gelderland worden ondergebracht. Er lopen in de zomer van 2022 al gesprekken op meerdere fronten die kunnen leiden tot deze aanvullende projecten. Er zijn hierover nog geen overeenkomsten afgesloten.
- 4) Kosten voor uitvoering subsidieprojecten provincie (Ieders Museum, Publieksarcheologie en Leerstoel).

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht diensten en projecten

PROGRAMMA VERHAAL VAN GELDERLAND			
NAAM	Doel	Omschrijving	Output
Collectie Gelderland	Kennis	Voorwerpen vormen een belangrijke basis voor het Verhaal van Gelderland; zij zijn de tastbare herinneringen. Collectie Gelderland werkt in 2023 vanuit zes pijlers. Dit zijn: collecties tonen, collecties beheren, kwaliteit verbeteren, innoveren, adviseren en verbinden. Het gaat om het digitaal goed bewaren en optimaal tonen in samenhang van alle voorwerpen die onderdeel zijn van het Verhaal van Gelderland. Voor alle digitale projecten en de eigen interne ICT kijken we naar beveiliging en veiligheid van de data en letten we op de actuele ontwikkelingen op dat gebied.	<ul style="list-style-type: none">- Technisch verbeteren en onderhouden van de database en website CG- Adviseren van bestaande deelnemers- Informeren en begeleiden nieuwe deelnemers- Landelijke overleg om standaarden op peil te houden en samen kennis te ontwikkelen (2x)- Netwerkbijeenkomsten organiseren (8x) en nieuwsbrief versturen (4x)- Begeleiding in het maken van collectieplannen- Kennis opbouwen over digitale beveiliging en veiligheid
Beheer en behoud objecten	Kennis	Beheer en behoud van collecties is een specialisme waarbij aandacht is voor typen materialen van objecten en wordt gekeken naar de ideale bewaaromstandigheden en het voorkomen van schade aan voorwerpen. Actueel is het afstoten van delen van de collecties, het zogenaamde 'ontzamelen', volgens standaard van RCE (Museale Weegschaal) en het aanpassen van het binnenklimaat in relatie tot de energietransitie.	<ul style="list-style-type: none">- Individuele advisering over behoud voorwerpen en collecties- Begeleiden van ontzamel-processen- Advies over binnenklimaat- Bijeenkomst netwerk Textiel (1x)
Geschiedenis en Oral History	Kennis	Met de activiteiten rondom geschiedenis en oral history (OH) worden op een historisch verantwoorde manier verhalen van	<ul style="list-style-type: none">- Adviseren over OH met als doel mensen te activeren verhalen op te tekenen en de waarde ervan te zien

		mensen bewaard. Vaak gaat het om de verhalen of herinneringen van mensen rondom een bepaalde plek of verhalen over verzamelde voorwerpen die nauw zijn verbonden met de lokale geschiedenis.	<ul style="list-style-type: none"> - Trainingen geven aan groepen die met OH aan de slag willen - Begeleiden van OH-vrijwilligers - Overleg met archieven over duurzaam borgen van verkregen historische bronnen
Leerstoel Gelderse Geschiedenis	Kennis	Zie bijlage 4	
mijnGelderland	Zichtbaarheid	De verhalenwebsite mijnGelderland groeit. Met ruim 430.000 individuele bezoekers per jaar en vele volgers via de sociale mediakanalen is het bereik groot. mijnGelderland zorgt voor de zichtbaarheid van verhalen die horen bij uiteenlopende projecten (bijvoorbeeld Slavernijverleden) en legt verbindingen met de regio's. De publiekscampagne om de Gelderse musea te promoten (zomer 2022) verloopt ook via mijnGelderland.	<ul style="list-style-type: none"> - Technisch verbeteren en onderhouden van de website MG (inclusief digitale toegankelijkheid) - Agenda en actualiteiten plaatsen - Maandelijks nieuwsbrieven en berichten sociale media - Plaatsen nieuwe verhalen die aansluiten bij Verhaal van Gelderland - Lokale en regionale historische canons aanvullen en herijken - Publiekscampagnes opzetten en uitvoeren
Verhaal van Gelderland - festival	Zichtbaarheid	Organiseren van een festivalweekend aan het einde van de zomer, waar geschiedenis, erfgoed en kunst elkaar ontmoeten. Zie aparte subsidie aanvraag.	<ul style="list-style-type: none"> - één festivalweekend - 3500 -4000 bezoekers - Programma dat verbindingen legt en stimuleert anders naar geschiedenis, kunst en erfgoed te kijken - Gelderse identiteit en promotie Verhaal van Gelderland
Webredactie publiekswbsites	Zichtbaarheid	De webredactie zorgt voor onderlinge versterking van de publiekswbsites mijnGelderland, Collectie Gelderland, Reizen in de Tijd en Erfgoedvrijwilliger.	<ul style="list-style-type: none"> - Webredactie: aanvullingen, verbeteringen en nieuwe content plaatsen - Overleg en afstemming projecten - Verbinding leggen tussen diverse projectwebsites
Verhaal van Gelderland - museum	Zichtbaarheid	Zie bijlage 2	
Presentaties musea versterken	Zichtbaarheid	Musea zijn zicht bewust van de behoefte van de bezoeker aan andere manieren van het vertellen van de verhalen en het actueel en modern houden van publiekspresentatievormen, waarbij duurzaamheid en zelfredzaamheid voorop staan. Dit project richt	<ul style="list-style-type: none"> - Musea zijn beter op de hoogte van vernieuwende presentatievormen om het publiek te bereiken

		zich op de bewustwording van de musea over de mogelijkheden die er zijn en het zoeken naar de vorm die het beste bij elke individueel museum past.	<ul style="list-style-type: none"> - Musea weten hoe ze deze presentatievormen kunnen inzetten
Erfgoededucatie (Reizen in de Tijd)	Verbinden	<p>Erfgoededucatie voor het basisonderwijs is bij uitstek geschikt om het verhaal over de eeuwenoude wisselwerking tussen landschap en menselijk ingrijpen voor leerlingen inzichtelijk te maken. Dit sluit nauw aan op burgerschap en identiteitsvorming in het onderwijs. Mensen maken telkens nieuwe keuzes als de omstandigheden en de plek daarom vragen. Leerlingen komen in de toekomst voor keuzes te staan om hun leven vorm te geven. Erfgoedpartijen kunnen binnen het onderwijs een bescheiden maar verhelderende rol hierin spelen door inzichtelijk te maken voor welke dilemma's onze voorouders stonden en hoe zij hun samenleving hebben vormgegeven.</p> <p>De website Reizen in de Tijd (RidT) is het platform waar erfgoedaanbieders en basisonderwijs samen komen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Technisch verbeteren en onderhouden van de website RidT - Advies erfgoedorganisaties over deelname RidT - Ondersteuning bij ontwikkelen lesmateriaal - Netwerk onderhouden met CultuurOost en 26 Cultuurpunten - Landelijk netwerk onderhouden rondom erfgoededucatie
Versterking Herinnering WO2 Gelderland	Verbinden	Stichting WO2GLD voert in opdracht van de provincie twee projecten uit. Erfgoed Gelderland is betrokken in de stuurgroep en bij de financiële organisatie.	<ul style="list-style-type: none"> - Zie projectplan WO2GLD: provinciaal zaaknr. 2019-013180

PROGRAMMA ERFGOEDPARTICIPATIE			
NAAM	Doel	Omschrijving	Output
Diversiteit en Slavernijverleden	Kennis	In 2022 is het project Slavernijverleden van Gelderland succesvol afgerond. Er is zoveel losgemaakt door dit project, dat het zinvol is na te denken over een vervolgproject. In najaar 2022 wordt met de partners uit 2020-2021 geëvalueerd en bekeken hoe dit project een zinvol vervolg kan krijgen, ook in overleg met Cultuur Oost en Rijnbrink.	<ul style="list-style-type: none"> - Bewustwording van het slavernijaspect in het verleden van Gelderland
Publieksarcheologie	Zichtbaarheid	Zie bijlage 3	
Gelderse Roos	Zichtbaarheid	Erfgoed Gelderland reikt in het najaar van 2023 weer de tweejaarlijkse Gelderse Roos Prijs uit, voor een erfgoedorganisatie die bijzondere prestaties heeft bereikt.	<ul style="list-style-type: none"> - Promotie voor bijzondere prestaties van het Gelderse erfgoedveld - Ontwikkelen van trots en vertrouwen in de eigen kwaliteit van kleinere erfgoedorganisaties

Samenwerken HBO / WO	Verbinden	Samenwerken HBO / WO is vanzelfsprekend geworden. Sinds enkele jaren weten de Radboud Universiteit, de HAN en Saxion Hogeschool ons te vinden voor betekenisvolle praktijkopdrachten. Erfgoedorganisaties hebben behoefte aan activiteiten voor jonge doelgroepen, daar kunnen studenten een rol in kunnen spelen. Dankzij de structurele samenwerking weten studenten EG te vinden en bieden we jaarlijks gemiddeld zes studenten een stageopdracht.	<ul style="list-style-type: none"> - 2 maal per jaar begeleiding van circa 8 groepen van 4 studenten HAN (64 studenten per jaar) - Inspelen op vragen studenten - Erfgoedorganisaties adviseren over productontwikkeling voor een jongere doelgroep - Studenten begeleiden tijdens hun stages
Erfgoed en Jongeren	Verbinden	EG heeft de afgelopen jaren ervaring opgedaan in projecten met jongeren, zowel in Gelderland als internationaal. Een groep van circa 12 jongeren is aan EG verbonden door het jongerengilde. In 2023 wordt er geëvalueerd en een plan gemaakt voor een structurele aanpak:erfgoed en jongeren. Dit gebeurt in samenspraak met en in aansluiting op CultuurOost en Rijnbrink.	<ul style="list-style-type: none"> - Structurele aanpak erfgoed en jongeren - Samenwerken met Cultuur Oost
Burgerschap en Vrijheid	Verbinden	Het project gaat na een succesvolle start in schooljaar 2021-2022 verder in schooljaar 2022-2023. Het project bestaat uit twee deelprojecten: De Vrijheidsdagen (Rijnbrink) en Burgerschap & Vrijheid in het MBO (Erfgoed Gelderland).	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren projectplan zoals goedgekeurd door de provincie - Samenwerken met Rijnbrink (projectpartner)
Gelderse Bloem	Verbinden	De evaluatie van de Gelderse Bloem (4 ^e kwartaal 2022) is bepalend voor de wijze waarop dit project in 2023 verder vorm krijgt. Doel is om erfgoed en actualiteit bij beleidsmatige besluitvorming meer met elkaar in verbinding te brengen.	<ul style="list-style-type: none"> - Planvorming 2023
Romeinse Limes Nederland	Verbinden	Deelname aan de landelijke stuurgroep van de Romeinse Limes Nederland, samen met de erfgoedhuizen van Utrecht en Zuid-Holland.	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerken met erfgoedhuizen - Bewaken van het gehele project en realiseren van de gestelde doelen
Erfgoedvrijwilligers / Regio is Groei	Verbinden	Met Erfgoed Brabant en Erfgoedhuis Zuid-Holland is in 2021 gestart met het programma Regio is Groei. Bijna alle erfgoedhuizen hebben zich in 2022 hierbij aangesloten. Het programma bestaat uit verschillende onderdelen, waaronder de website www.erfgoedvrijwilliger.nl . Deze succesvolle site is enkele jaren geleden gelanceerd door Erfgoed Gelderland. Een ander onderdeel is de interprovinciale uitvoering van het programma Faro-erfgoedparticipatie van de RCE en de samenwerking met de Erfgoed Academie voor het aanbieden van e-learning voor erfgoedvrijwilligers.	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerken en afstemmen met andere erfgoedhuizen, RCE en Erfgoed Academie - Website erfgoedvrijwilliger onderhouden en actueel houden - Advisering individueel aan nieuwe initiatieven/erfgoedgemeenschappen

STRUCTURELE DIENSTVERLENING			
NAAM	Doel	Omschrijving	Output
Individuele advisering	Kennis	Erfgoedbeheerders kunnen voor de meest uiteenlopende vragen een beroep doen op de medewerkers van Erfgoed Gelderland. Erfgoed Gelderland ondersteunt organisaties die samen een subsidieaanvraag bij de provincie doen en kan meedenken over borging van de resultaten. Indien nodig wordt men doorverwezen naar andere specialisten. Erfgoed Gelderland hanteert normen die landelijk of internationaal zijn vastgelegd zoals de Museumnorm, DERA voor digitalisering, FARO voor erfgoedparticipatie, Spectrum voor collectiebeheer.	<ul style="list-style-type: none"> - Korte en langere adviestrajecten, uiteenlopende onderwerpen, gerealiseerd door alle inhoudelijke medewerkers - Ondersteuning bieden bij het werken volgens geldende kwaliteitsnormen
Scholing ontwikkelen en organiseren	Kennis	Scholing is essentieel om in het specialistische vak van erfgoedbeheer, -behoud en -ontwikkeling mensen op te leiden en bij te scholen. De scholing kent drie niveaus: basistrainingen, verdiepende bijeenkomsten en lezingen, symposia en masterclasses. Voor de basistrainingen wordt uit efficiencyoverwegingen samengewerkt met de erfgoedhuizen in de andere provincies (e-learning modules). Voor de andere vormen van scholing worden (live) bijeenkomsten georganiseerd om ervaringen uit te wisselen. Met name voor vrijwilligers is het aanbod aan scholing en training enorm belangrijk en een basisvoorwaarde voor het samen kunnen behouden van het erfgoed en vertellen van het Verhaal van Gelderland.	<ul style="list-style-type: none"> - E-learning via Leer je Erfgoed en erfgoedvrijwilliger.nl, samenwerking met Erfgoed Academie en erfgoedhuizen Brabant en Zuid-Holland - Trainingen via open inschrijving - In company trainingen voor één team vrijwilligers van een erfgoedorganisatie - Lezingen en korte trainingen voor symposia en bijeenkomsten
Landelijk netwerk	Kennis	De landelijke en internationale overlegstructuren zorgen voor een betere kwaliteit en zichtbaarheid van het erfgoed. Het leidt tot efficiency en provinciaal voordeel doordat samen standaarden kunnen worden opgezet en deskundigheid kan worden gedeeld. Via de landelijke netwerken is er ook contact met VNG, IPO, OCW en de grootste landelijke cultuurfondsen. Internationale contacten via Europa Nostra, overleg Vlaamse Collega's en internationaal jongerenennetwerk the Future is Heritage.	<ul style="list-style-type: none"> - OPEN 6 x - LCM 8 x (o.a. Museumregister NL) - Kunsten '92 4 x - Landelijk vakoverleg erfgoededucatie 4 x - Overleg digitale erfgoedportals 2 x - NDE (overleg coaching digitalisering) 6x - Geheugen van Nederland 7x - Museumvereniging en Rijksdienst Cultureel Erfgoed via bovenstaande netwerken

Communicatie	Zichtbaarheid	Communicatie is de spil van alle activiteiten. De corporate communicatie is belangrijk om het contact met het Gelderse erfgoedveld in stand te houden. Zo worden erfgoedorganisaties over activiteiten en projecten geïnformeerd en kunnen actuele ontwikkelingen onder de aandacht worden gebracht. De publiekscommunicatie over het erfgoed in Gelderland en het Verhaal van Gelderland verloopt via de websites mijnGelderland, Collectie Gelderland en nieuw te ontwikkelen Verhaal van Gelderland.	<ul style="list-style-type: none"> - Technisch verbeteren en onderhouden van de website EG - Maandelijkse nieuwsbrieven - Agenda en actualiteiten - Communicatieplannen voor projecten maken en uitvoeren - Afstemmen actualiteiten en speerpunten - Rapportages maken over publieksbereik websites
Teamoverleg	Verbinden	Elke maandagmorgen een uur overlegt met het hele team. Drie maal per maand digitaal en een maal per maand live een langer overleg van 2 uur. Alle medewerkers en stagiairs krijgen ruimte om te vertellen waar zij inhoudelijk mee bezig zijn en anderen kunnen consulteren en betrekken. Dit leidt tot een grotere kwaliteit van de output, meer betrokkenheid en onderlinge samenwerking en afstemming.	<ul style="list-style-type: none"> - Wekelijks een uur voor alle medewerkers - Kwaliteitsverbetering - Betere afstemming - Grotere betrokkenheid
Netwerk Gelders erfgoedveld	Verbinden	Bijna alle activiteiten van EG zijn erop gericht om het netwerk met de leden, d.w.z. de Gelderse erfgoedorganisaties, te versterken. Het is belangrijk dat er jaarlijks een aantal netwerkbijeenkomsten wordt georganiseerd waarbij men elkaar ontmoet (in homo- of heterogene samenstelling) en geïnspireerd en gestimuleerd wordt om elkaar op te zoeken, ervaringen uit te wisselen en samen te werken. Het belang van samenwerken wordt onderkend, maar men stelt het op prijs dat EG agendeert en uitnodigt om wensen om te zetten in daden.	<ul style="list-style-type: none"> - 2 maal per jaar een bijeenkomst voor het gehele Gelderse erfgoedveld - 8 maal per jaar kleinere bijeenkomsten van homogene deelnetwerken (historische verenigingen, kleine musea, vrijwilligersmusea, e.a.)
Netwerk provinciale partners	Verbinden	Het is belangrijk om in contact te zijn en te blijven met de organisaties die net als EG met een Gelderse blik naar de omgeving kijken. In eerste plaats zijn dit CultuurOost, Rijnbrink, waarmee een samenwerkingsvisie is opgesteld. Daarnaast zijn Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN), Omroep Gelderland, Geldersch Landschap en Kasteelen en Gelders Genootschap partners waar regelmatig contact mee is. We sluiten ook graag aan bij bijeenkomsten van de provinciale Leefbaarheidsalliantie (vrijwilligers) en de Erfgoedalliantie (monumenten).	<ul style="list-style-type: none"> - Gezamenlijk overleg met de provincie (Cultuur Oost en Rijnbrink) - Bijeenkomsten organiseren en faciliteren - Actief meepraten en verantwoordelijkheid nemen voor realisatie van plannen

Stimuleren nieuwe verbindingen (innovatie)	Verbinden	EG wil kunnen inspelen op de actualiteit en aansluiten bij initiatieven waar energie zit en de slagingskans groot is. We willen inspelen op regionale vragen van gemeenten en erfgoedorganisaties om ze te ondersteunen vanuit onze expertise. Vanuit de samenwerking met CultuurOost zullen nieuwe projecten voor gemeenten ontstaan (regioplannen).	<ul style="list-style-type: none"> - Regionale netwerken versterken, samenwerking stimuleren - Erfgoedorganisaties stimuleren om kennis te maken met andere doelgroepen en andere organisaties (diversiteit bevorderen) - Subsidieaanvragen voorbereiden
Management en bestuur	Interne organisatie	Alle activiteiten van raad van bestuur om de organisatie actueel te houden. Oog voor organisatieontwikkeling, trends en innovatie.	<ul style="list-style-type: none"> - Voldoen aan wet- en regelgeving - Goed lopende organisatie - Gemotiveerde medewerkers
ICT & veiligheid	Interne organisatie	Een interne werkgroep houdt zich bezig met zowel de eigen interne organisatieprocessen, digitalisering en AVG, als de veiligheid van de publiekswbsites die door EG worden beheerd. We zijn ons bewust van de risico's van cybercriminaliteit.	<ul style="list-style-type: none"> - Interne bewustwording - Passende maatregelen om de eigen veiligheid zo groot mogelijk te houden

Bijlage 2: Verhaal van Gelderland – Museum 2023

(voorheen Ieders Museum & Gelderse Museumdag)

1. Inleiding

Erfgoed Gelderland versterkt de komende jaren de Gelderse identiteit door het Verhaal van Gelderland samen met de Gelderse musea actief uit te dragen. Hiermee wordt bijgedragen aan het provinciale doel: versterken van de Gelderse identiteit. Het project is zo vormgegeven dat de kernwoorden van de provincie op een vanzelfsprekende manier in de werkwijze zijn verweven.

- Verbinden, verwonderen, bewaren
- Streven naar duurzame toegankelijkheid
- Ruimte voor de regio

2. Van kwantiteit naar kwaliteit

Verhaal van Gelderland – Museum is de naam voor het project dat de wetenschappelijke kennis uit de publicatie *Verhaal van Gelderland* (eindredactie prof D. Verhoeven, november 2022) verbindt met de collecties in de Gelderse musea en andere publiekstoegankelijke locaties.

De activiteiten van Erfgoed Gelderland zijn erop gericht om zo veel mogelijk erfgoedorganisaties te stimuleren en te ondersteunen bij het samen vertellen van dit grote verhaal van de provincie. Dit zal indirect zijn weerslag hebben op de door inwoners en toeristen ervaren identiteit van het gebied.

Het budget dat in 2006 door de Provinciale Staten beschikbaar werd gesteld voor de promotie van de Gelderse musea bij gezinnen met kinderen, heeft zich de afgelopen jaren aangepast aan de veranderde wensen van musea en van hun bezoekers. Erfgoed Gelderland kiest er voor de oude namen *Gelderse Museumdag (2006 – 2016)* en *Ieders Museum (2017 – 2021)* niet langer te gebruiken. Vanaf 2006 was het doel om zo veel mogelijk mensen (kwantitatief) naar de musea trekken, in 2022 gaat het om de kwaliteit van de verhalen en de samenhang tussen de verschillende musea die elkaar aanvullen in het verhaal dat zij vertellen. Van kwantiteit naar kwaliteit. Deze ontwikkeling sluit aan bij de overtuiging dat tevreden bezoekers eerder geneigd zijn tot herhaalbezoek. De kwaliteit is leidend.

DOEL

Verhaal van Gelderland – museum zorgt ervoor dat de Verhalen over de geschiedenis van deze regio via de musea en publiekstoegankelijke locaties worden ontsloten voor een breed in erfgoed en geschiedenis geïnteresseerd publiek. De musea vertellen gezamenlijk delen van het grote verhaal en verwijzen onderling naar elkaar.

3. Doelstelling Verhaal van Gelderland – Museum

Er zijn concrete doelen op verschillende niveaus.

1. Erfgoed Gelderland:
 - a. Maakt het samenhangende Verhaal van Gelderland zichtbaar door de ontwikkeling van de website Verhaal van Gelderland waarop de geschiedenis aan de hand van 7 tijdsperiodes en 7 thema's laagdrempelig is ontsloten voor een breed publiek. Alle musea zijn via deze website inhoudelijk ingedeeld naar thema's en tijdvakken;
 - b. Ondersteunt de musea bij het vertellen van het eigen verbindende verhaal;
 - c. Maakt promotie voor de verbindende Gelderse verhalen en de tientallen locaties waar delen van dit verhaal te vinden zijn.
2. Musea en publiekstoegankelijke locaties:
 - a. Verbinden hun kerncollectie vanuit de thema's en tijdvakken, te vinden op de website Verhaal van Gelderland;
 - b. Werken actief samen met anderen om het verhaal van een thema of tijdsperiode tot leven te brengen.
3. Inwoners van Gelderland:
 - a. Maken kennis met Verhaal van Gelderland, dat wordt verteld op uiteenlopende locaties;
 - b. Nemen deel aan het *Verhaal van Gelderland – festival*.

Verhaal van Gelderland-festival is het grote evenement in het laatste weekend van augustus op het terrein rond kasteel de Cannenburch. Inhoudelijk sluit dit aan bij de doelen van Verhaal van Gelderland-museum. Voor dit festival is een aparte project - beschrijving en -begroting opgesteld.

4. Doelgroep

Dit project heeft twee belangrijke maar ook zeer uiteenlopende doelgroepen:

- a. De musea en andere publiekstoegankelijke erfgoedorganisaties;
- b. Inwoners en bezoekers van Gelderland met interesse in musea en geschiedenis.

Van de eerste doelgroep wordt gevraagd om samen te werken en nieuwe thema's te presenteren. De content die dat oplevert wordt door middel van een brede marketingcampagne gepresenteerd aan inwoners en bezoekers (toeristen) met een interesse in musea en geschiedenis.

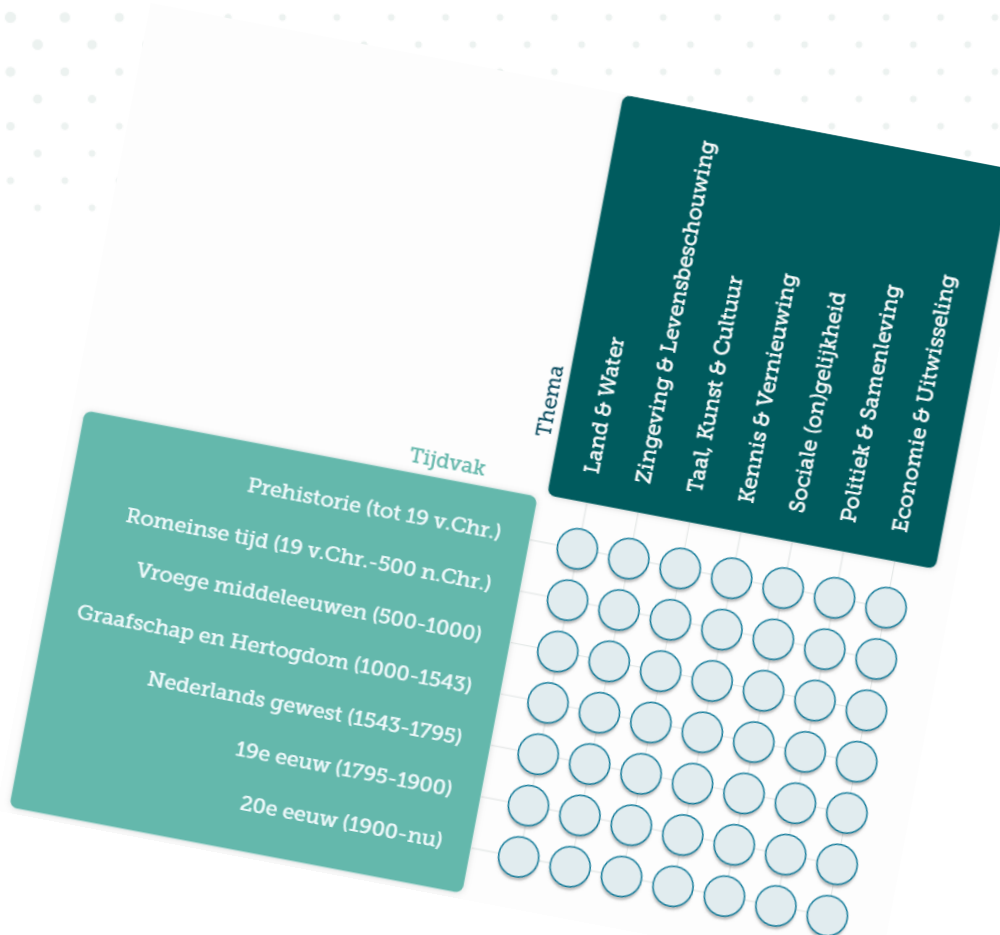
De rol van Erfgoed Gelderland is die van aanjager, kennisdeler, verbinder en organisator van de uiteenlopende activiteiten voor het erfgoedveld.

Ten behoeve van de inwoners en toeristen zorgt Erfgoed Gelderland voor een marketingcampagne die het Gelderse erfgoed als geheel onder de aandacht brengt. Het Verhaal van Gelderland-festival is een onderdeel van de promotiecampagne. Omroep Gelderland is de belangrijkste samenwerkingspartner ten behoeve van de promotie en naamsbekendheid.

5. Uitwerking van de doelen

- **Uitwerking doel 1a en 2b: Website als verbinder en als leverancier van contextinformatie**

Er is behoefte bij de musea aan een digitale bron die objecten in het museum van een bredere context kan voorzien. Een platform dat alle Gelderse musea gebruiken om hun bezoekers meer achtergrondinformatie te bieden. De context van wat een object of thema op één locatie betekent in het totale Verhaal van Gelderland.

De website is opgebouwd rond de matrix met 49 velden verdeeld over 7 thema's en 7 tijdperiodes. Per matrixveld is een op maat gemaakt artikel te vinden plus verbindingen naar de verdiepende websites mijnGelderland (verhalen) en Collectie Gelderland (2D- en 3D-objecten en Sleutelwerken). Er wordt voor de informatie geput uit de publicatie Verhaal van Gelderland. Daarnaast worden er 14 filmpjes en 10 podcasts gemaakt bij deze website.

Hierdoor zijn verhalen, collecties en musea in de context van de verbindende matrix te

vinden. De website is geschikt voor museumbezoekers op zoek naar diepgang en context. Zij krijgen context uit het boek Verhaal van Gelderland en tips bij welke organisaties ze terecht kunnen voor meer informatie over dit thema in deze periode.

Musea kunnen op de website zelf zien welke collega's zich met dezelfde thema's en tijdperiode bezighouden en de samenwerking opzoeken. Erfgoed Gelderland zal dergelijke kruisbestuiving stimuleren om zo te kunnen komen tot gezamenlijke productontwikkeling.

- **Uitwerking doel 1b en 2a: ondersteunen musea bij vertellen van het verbindende verhaal**

Vanuit de adviestaak van Erfgoed Gelderland wordt het gesprek gevoerd met de musea en opengestelde erfgoedlocaties. Elke organisatie bepaalt uiteindelijk zelf op welke manier zij aan willen en kunnen sluiten bij het gezamenlijke verhaal en hoe zij dit aan de bezoeker zichtbaar maken. Erfgoed Gelderland stuurt aan op samenwerking en gezamenlijke zichtbaarheid. Ideaal is als er op de locaties een koppeling gemaakt wordt naar het online Verhaal van Gelderland dat op de website te vinden is. Dat kan bijvoorbeeld door herkenbare, zichtbare uiting naast het informatiebordje van het object te plaatsen. Dit kan een tekstbord zijn met beknopte informatie over de koppeling met het verhaal van Gelderland, of een QR-code met een link naar de website van Verhaal van Gelderland. Een link die kan verwijzen naar een filmpje, afbeeldingen of andere locaties die ook een deel van ditzelfde verhaal vertellen.

Musea kunnen ook een stap verder gaan door een touchscreen op te hangen, waar direct de website Verhaal van Gelderland wordt getoond. Per locatie kan een specifieke pagina van de website als startscherm getoond worden waarop informatie te vinden is over hoe het museum onderdeel is van het Verhaal van Gelderland. Dit kan met video's, animaties, tekst en andere visuele uitingen. Bezoekers kunnen via dit screen ter plekke direct op zoek naar meer context of content.

De adviesgesprekken vallen binnen de kaders van het voorliggende projectplan en kunnen, los van aanvullende financiering, zorgen voor een andere visie van de musea op hun eigen presentatie in relatie tot het overkoepelende Verhaal van Gelderland. We zoeken met de musea naar de balans tussen hun specifieke eigenheid en het gezamenlijke verhaal dat verteld wordt. Erfgoed Gelderland gaat in gesprek met de musea en onderzoekt hun ambitie en financiële mogelijkheden. Op basis daarvan wordt een aanpak gekozen en een aanvullend projectplan met begroting geschreven.

- **Uitwerking doel 1c: verbindende promotie**

Om het grote Verhaal voor het publiek behapbaar te maken, wordt er gebruikgemaakt van de zeven thema's die op de website te vinden zijn. Elk jaar staat één thema centraal en verbinden wij de locaties die dit thema vanuit de eigen kerncollectie presenteren. Rondom dit thema worden de Gelredagen ingevuld en het erfgoedfestival van inhoud voorzien. *Het thema voor 2023 is Land & Water.* De Gelredagen zijn de zaterdagochtenden op diverse locaties waar Omroep Gelderland een radio-uitzending verzorgt. De gekozen locaties sluiten aan bij het thema en er wordt door de adviseurs van Erfgoed Gelderland inhoudelijk gesproken met de locaties over hoe het thema in hun vaste presentatie verwerkt is (doel 1b).

Door middel van online en offline promotiemateriaal worden de website, de activiteiten van de musea, de Gelredagen en het festivalweekend onder de aandacht gebracht.

Thema's voor Zomertoer en Festival voor de komende jaren

- 2023: Land & Water
- 2024: Zingeving & Levensbeschouwing
- 2025: Taal, Kunst & Cultuur
- 2026: Kennis & Vernieuwing
- 2027: Sociale (on)gelijkheid
- 2028: Politiek & Samenleving
- 2029: Economie & Uitwisseling

- **Uitwerking doel 3: inwoners van Gelderland betrekken**

Het betrekken van de inwoners van Gelderland gebeurt op twee niveaus. Erfgoed Gelderland richt zich op de grote lijnen en het samenhangende verhaal waarbij de erfgoedorganisaties als geheel genoemd worden als de plekken waar het verhaal te vinden is. De erfgoedorganisaties kunnen zelf hun eigen directe doelgroep benaderen met hun specifieke aanbod.

- Erfgoed Gelderland zorgt voor promotie van Verhaal van Gelderland, verwijzing naar de website, naar de thema's en de musea die daarbij horen.
- De radio-uitzendingen *Gelredagen* van Omroep Gelderland, zijn al jaren op de vaste zaterdagochtend te beluisteren. 'Ridder' René Arendsen heeft een vast publiek dat houdt van de geschiedenis van Gelderland. Ook buiten dit radioprogramma om besteedt de omroep aandacht aan Verhaal van Gelderland en het erfgoedfestival.
- Het Verhaal van Gelderland – Festival vindt plaats op 26 en 27 augustus 2023 in het park rond kasteel de Cannenburch. Het thema Land & Water staat centraal, waarmee er voor (oplettende) bezoekers een duidelijke verbinding is met de Gelredagen.

In 2021 en 2022 is er eenabri-campagne gerealiseerd in ruim 150 bushokjes langs de N-wegen in Gelderland. Dit promotiemiddel was te kostbaar voor de beschikbare middelen en heeft in onze ogen te weinig opgeleverd. De promotiecampagne zal in 2023 op een andere manier worden opgebouwd, ook hier kiezen we voor kwaliteit (podcast, film) in plaats van kwantiteit (abri's).

6. Organisatie en partners

- Algehele proces- en projectcoördinatie: Erfgoed Gelderland, Ben Bregman.
- Interne werkgroep Erfgoed Gelderland (advies en verbinding festival): Henriette Kosse en Erik van Vliet.
- Communicatie Erfgoed Gelderland: Monique van der Wielen en Ianthe van Beuningen.
- Samenwerkingspartner: Omroep Gelderland, René Arendsen.
- Samenwerkingspartners: alle Gelderse musea en publiekstoegankelijke erfgoedlocaties in Gelderland (ca 125 locaties).
- Advies en klankbord: Programmaraad van 7 directeuren / managers.

Erfgoed Gelderland probeert vanuit de activiteiten en het budget verbindingen te leggen met andere Gelderse subsidiestromen richting regio's, musea en andere publiekstoegankelijke erfgoedlocaties.

7. Begroting

	Verhaal van Gelderland - Museum	Kosten 2023
1	Historisch onderzoek (thema's, filmpjes en podcast) en Gelredagen	20.000
2	Gelredagen out of pocket	10.000
3	Productiekosten podcast, filmpjes	10.000
4	Website content	20.000
5	Website technisch	25.000
6	Promotie (advertenties-online, posters, huisstijl e.a.)	43.979
7	Coördinatie, proces en projectbegeleiding	20.000
	TOTAAL ex btw	€ 148.979

Toelichting

- 1) Inhoudelijk uitwerken jaarthema, bespreken met musea, onderzoek voor inhoud podcasts en filmpjes.
- 2) Materiële kosten voor uitvoering Gelredagen, ten behoeve van activiteiten, promotie en organisatie op locatie.
- 3) Materiële kosten voor het produceren van film en podcast over de thema's en tijdvakken.
- 4) Schrijven van content voor de website om thema's en tijdvakken te duiden en te koppelen aan de Gelderse musea en andere publiekstoegankelijke locaties. Vullen van 49 knooppunten met historische content en verbinden met de musea en andere organisaties. Hergebruik beeldmateriaal, infographics e.a. uit de publicatie verhaal van Gelderland.
- 5) Technische realisatie van de website Verhaal van Gelderland. Verbinden met mijnGelderland en collectie Gelderland.
- 6) Materiële kosten ten behoeve van (vormgeving) promotie, online en offline.
- 7) Ureninzet algehele projectcoördinatie, begeleiden realisatie website, project en procesbegeleiding, bijeenkomsten musea per thema of tijdvak.

Bijlage 3: Publieksarcheologie

De Romeinen in Gelderland hebben op diverse manieren een prominente plek bij Publieksarcheologie. Naast de Romeinen wordt er ook bijgedragen aan andere verbindende projecten.

Romeinen

Erfgoed Gelderland speelt een rol bij de samenwerkingen en netwerkvorming met Nederlandse Limes Samenwerking (Werkgroep Publiek), Romeinse Limes Nederland, de Groene Metropool en het Romeinennetwerk Gelderland. In het Romeinennetwerk Gelderland is een groot aantal Gelderse musea en historische verenigingen vertegenwoordigd. In dit netwerk heeft Erfgoed Gelderland een coördinerende, faciliterende en adviserende rol. Voor Publieksarcheologie staat ook de provinciale samenwerking rondom de Thematische Verhaallijn Romeinen met de gelieerde projecten en processen centraal, waarbij erfgoedtoerisme een speerpunt is.

En verder

Bij de vele samenwerkingen die er zijn op landelijk, provinciaal en regionaal niveau speelt de erfgoedvrijwilliger en burgerwetenschap een belangrijke rol. In de samenwerking met CultuurOost (Groene Metropool), Portable Antiquities of the Netherlands, Nationale Archeologiedagen, Gelderse Archeologie Dag, Erfgoed Gezocht en ArcheoHotspots zal er in 2023 extra aandacht zijn voor de rol van de erfgoedvrijwilligers. Ook zal er in 2023 aandacht besteed worden aan publieksbereik en publiekscommunicatie in het kader van de digitalisering en kennisdeling van archeologisch erfgoed.

PUBLIEKSARCHEOLOGIE	kosten
subsidie provincie	€ 86.347,00
loonkosten publieksarcheoloog	€ -68.000,00
projecten en publicaties	€ -18.347,00
totaal	€ 0

Bijlage 4: Leerstoel Gelderse Geschiedenis

Sinds 2018 voorziet de Provincie Erfgoed Gelderland van middelen voor de bekostiging van een leerstoel Gelderse Geschiedenis aan de Radboud Universiteit. De leerstoel wordt bekleed door prof. dr. Dolly Verhoeven. Eén maal per jaar wordt de leerstoel geëvalueerd door een Commissie van Toezicht, waarvan de directeur van Erfgoed Gelderland deel uitmaakt.

De leeropdracht heeft vier doelen:

- 1) onderzoek naar de Gelderse geschiedenis bevorderen;
- 2) de resultaten daarvan breed toegankelijk maken;
- 3) onderwijs geven;
- 4) een bijdrage leveren aan de band tussen universiteit en provincie.

In november 2022 is onder leiding van Dolly Verhoeven na ruim vier jaar voorbereiding het boekproject *Verhaal van Gelderland* gerealiseerd. In 2023 zal dit o.a. aanleiding zijn voor publiekslezingen en academische reflectie. Dolly Verhoeven werkt samen met Erfgoed Gelderland om de achterban van historisch geïnteresseerden te informeren over de publicatie en te betrekken bij de Gelderse geschiedenis.

LEERSTOEL	kosten
subsidie provincie	€ 54.155,00
vergoeding hoogleraar	€ -35.000,00
projecten en publicaties	€ -19.155,00
totaal	€ 0

Bijlage 5: Jaaragenda 2023

wat	type bijeenkomst	doelgroep	aantal personen	Q1	Q2	Q3	Q4
Erfgoedfestival	evenement	Inwoners en toeristen	4.000		X	x	
Uitreiking Gelderse Roos Prijs	leden	erfgoedorganisaties uit Gelderland				x	
Ledenraadsvergadering	leden	leden coöperatie EG	250		x		x
Commissie Zichtbaarheid en communicatie	leden	leden coöperatie EG	6	x		x	
Klankbordgroep Beleid	leden	leden coöperatie EG	5		x	x	
Klankbordgroep Lobby en Belangenbehartiging	leden	leden coöperatie EG	5	x		x	
Collectie Gelderland	netwerk	leden netwerk Collectie Gelderland	40	x	x	x	x
Gebruikersbijeenkomst Memorix Major	netwerk	mensen die werken met deze applicatie	20	x		x	
Adviesgroep mijnGelderland	netwerk	leden ca. 8 personen	8		x		x
Het Juiste Loket	netwerk	besturen van historische verenigingen	35		x		
Netwerk Directeuren Kleine Musea	netwerk	musea met betaalde medewerkers tot 3 fte. Totaal	18	x	x		x
Netwerk Vrijwilligersmusea	netwerk	besturen van kleine musea die draaien op vrijwilligers	20	x		x	
Programmaraad Verhaal van Gelderland	netwerk	7 directeuren musea verspreid over alle regio's	6		x	x	x
Netwerk Textiel	netwerk	beheerders textielcollecties	12			x	
Romeinennetwerk	netwerk	brede groep betrokkenen bij Romeinen	>100	x	x	x	x
Jongerengilde	netwerk	Jongeren tot ca 30 jaar die iets willen met erfgoed	15	X		x	
Gelderse Archeologiedag	netwerk	archeologen en amateurarcheologen			x		
Kennisquiz	vrijwilligers	Erfgoedvrijwilligers	>250		X		
Oral History symposium	symposium	Beoefenaars en geïnteresseerden Oral History	50				X